

روند تشکیل شرکتهای تعاونی

قبل از انقلاب اسلامی

تا قبل از انقلاب شکوهمند اسلامی ایران، تشکیلات و فعالیت‌های تعاونی استان منحصر به دو شرکت تعاونی در زمینه مسکن با تعداد اعضای ۲۰۰ نفر و سرمایه‌ای بالغ بر دو میلیون ریال و دو شرکت تعاونی در زمینه تهیه و توزیع با تعداد اعضای ۶۰۰ نفر و سرمایه‌ای بالغ بر شش میلیون ریال بوده است.

بعد از انقلاب اسلامی

پس از پیروزی انقلاب اسلامی بخش تعاون بعنوان یکی از جلوه‌های بارز مشارکت مردم در اداره امور اقتصادی و اجتماعی شناخته شد. نظام جمهوری اسلامی ایران جهت تحقق اهدافی از قبیل ایجاد اشتغال، توسعه و تحکیم مشارکت عمومی در کارها، تأمین مایحتاج عمومی با کیفیت مطلوب و قیمت مناسب و نهایتاً تأمین عدالت اجتماعی به هدایت و حمایت بخش تعاون پرداخت.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، علیرغم محاصره اقتصادی، بروز جنگ تحمیلی و شرایط دشوار سیاسی و اقتصادی، روند شکل‌گیری، تعاونیها در رشته‌های گوناگون سرعت چشمگیری به خود گرفت. در همین راستا در استان محروم کهگیلویه و بویراحمد نیز حرکت نوینی در جهت تشکیل و راه‌اندازی شرکتهای تعاونی آغاز گردید. طی دهه اول انقلاب اسلامی ۱۸۱ شرکت تعاونی در رشته‌های گوناگون به شرح جدول ذیل تشکیل و فعالیت مشغول شدند.

جدول شماره (۱) - وضعیت تعاونیهای استان

در سالهای قبل از انقلاب

ردیف	وضعیت فعالیت	تعداد تعاونی	تعداد اعضا	سرمایه میلیون ریال
۱	مسکن	۲	۲۰۰	۲
۲	تهیه و توزیع	۲	۶۰۰	۶
	جمع کل	۴	۸۰۰	۸

توسعه تعاونیها در

استان کهگیلویه

و بویراحمد

از: علی حسین شهریور

آشنائی با

استان کهگیلویه و بویراحمد

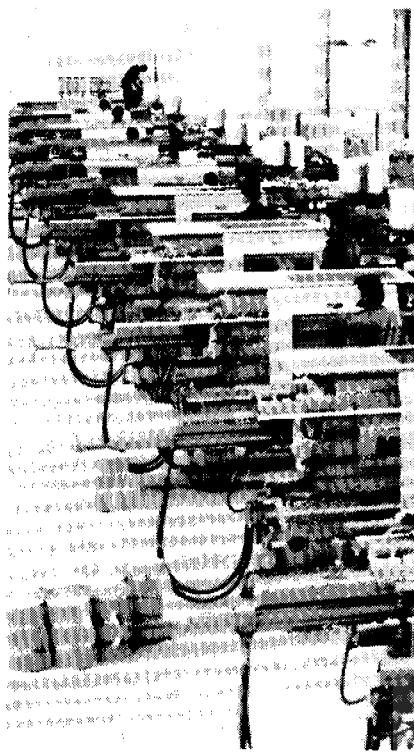
آن در مناطق روستایی سکونت دارند. رشد سالانه جمعیت در این استان بین سالهای ۶۵ - ۱۳۵۵ معادل ۵/۲۶٪ و بین سالهای ۷۰ - ۱۳۶۵ برابر ۲/۸۷٪ بوده است. در سال ۱۳۷۰ از ۳۰۷۸۲۲ نفر جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر استان، ۱۹۸۳۲۱ نفر (۶۴٪) غیر فعال و ۱۰۹۵۰۱ نفر (۳۶٪) فعال بوده‌اند و از کل جمعیت فعال تعداد ۸۹۶۸۳ نفر (۸۲٪) شاغل و ۱۹۸۱۸ نفر (۱۸٪) بیکار و جویای کار بوده‌اند. از نظر توزیع نیروی کار، ۳۵ درصد در بخش کشاورزی، ۷ درصد در بخش صنعت و معدن و ۴۷ درصد در بخش خدمات و ۱۱ درصد در سایر بخش‌ها به فعالیت مشغول هستند.

استان کهگیلویه و بویراحمد با وسعت ۱۶,۲۶۴ کیلومتر مربع (کمتر از یکمصدم مساحت کل کشور) در جنوب غربی ایران واقع شده است. این استان از شمال به چهارمحال و بختیاری، از شرق به استانهای اصفهان و فارس، از جنوب به استانهای فارس و بوشهر و از غرب به استان خوزستان پیوند می‌خورد. استان کهگیلویه و بویراحمد سرزمینی کوهستانی و مرتفع است که کوه‌های زاگرس با رشته‌های موازی سراسر شمال آن را در بر گرفته است. بلندترین قله آن "دنا" با ارتفاع ۴۴۲۰ متر می‌باشد. استان کهگیلویه و بویراحمد به مرکزیت یاسوج دارای سه شهرستان بویراحمد، گچساران، و کهگیلویه، هفت شهر، ده بخش و سی‌وهفت دهستان می‌باشد. جمعیت استان براساس سرشماری سال ۱۳۷۰ برابر با ۴۹۶,۸۳۶ نفر بوده که ۳۰/۴٪ آن در مناطق شهری و ۶۹/۶٪

***

موضوع فعالیت	صنعت	معدن	کشاورزی و دامپروری	مسکن	عمران (مصرف)	توزیمی
تعداد تعاونی	۳۵	۳	۱	۲۴	۲۷	۵۸
تعداد اعضاء	۲۴۵	۲۱	۹	۶۷۰۴	۱۸۹	۱۲۲۹۷

جدول شماره (۲)
تعداد تعاونیهای استان
در دهه اول انقلاب

است و چشم‌انداز مثبتی را برای این استان محروم نوید می‌دهد.

جمهوری اسلامی ایران از بین بردن فقر و استضعاف و ایجاد عمران و آبادانی در کشور و بخصوص توسعه مناطق محروم را سرلوحه کار خود قرار داده و در این راستا علاوه بر سرمایه‌گذاری‌های کلان در قالب بودجه عمرانی سالیانه کشور در جهت این اهداف و با توجه به نقش سرمایه‌بنا عنوان کلید موتور توسعه اقتصادی، از اوایل دهه ۶۰ به این سو با تزریق تبصره ۳ قانون بودجه اقدام به تاسیس و راه‌اندازی طرحهای تولیدی در قالب بخش تعاونی و غیرتعاونی نموده است. برای مثال طی سالهای ۱۳۶۱ الی ۱۳۷۲ تعداد ۵۲۷

پنجاه و چهار هزار ریال در بخش‌های مختلف اقتصادی موجودیت پیدا کرده و سهم به‌سزایی را در رشد و توسعه مناطق محروم استان کهگیلویه و بویراحمد ایفا نموده‌اند.

تا قبل از انقلاب اسلامی در زمینه تولید در بخش تعاون، هیچگونه فعالیتی صورت نگرفته بود. اما پس از انقلاب، ۱۷۴ شرکت تعاونی در زمینه تولیدات صنعتی، معدنی، کشاورزی، و دامپروری تشکیل گردیده است.

از نظر تقسیم‌بندی شهرستانی ۱۸۵ شرکت تعاونی در شهرستان بویراحمد، ۱۱۱ شرکت تعاونی در شهرستان گچساران و ۶۶ شرکت تعاونی در شهرستان کهگیلویه که محروم‌ترین شهرستان می‌باشد وجود دارند. رشد فزاینده تشکیل تعاونیها به ویژه در بخش تعاونیهای تولیدی نشانگر گسترش سهم تعاونیها در توسعه این استان محروم می‌باشد.

بخش صنعت:

با توجه به موقعیت جغرافیائی استان که کوهستانی بوده و قریب ۳۰٪ از مساحت آن بالغ بر ۷۵۰ هزار هکتار جنگل تخمین زده می‌شود، رشد طرحهای تولیدی به ویژه در بخش صنعت در راستای تولید و اشتغالزایی و رفع محرومیت از استان مایه بسی امیدواری

در مقایسه با قبل از انقلاب اسلامی تشکیل تعاونی در رشته‌های مختلف نظر صنعت معدن، کشاورزی و دامپروری و همچنین عمران گسترش پیدا کرده است، در حالیکه قبل از انقلاب در این رشته‌ها تعاون هیچگونه فعالیتی نداشته است.

با توجه به شرایط خاص دهه او، انقلاب اسلامی و بمنظور جلوگیری از احتکار، گرانفروشی و تورم و انحصار، بیشترین تعداد تعاونی در بخش مصرف تشکیل گم دیده که رقم بالائی از افراد را به عضویت خو: درآورد است.

با پایان جنگ تحمیلی علیرغم شکلات پس از جنگ، روند تشکیل تعاونیها همچنان ادامه یافت، با این تفاوت که مسئول کشور و دستگاههای نظارتی بخش تعاون به خصوص پس از تشکیل وزارت تعاون به هدایت تعاونیها در جهت فعالیت‌های تولیدی پرداختند بطوری که در استان کهگیلویه و بویراحمد نسبت تاسیس تعاونیهای تولیدی، اعم از صنعت، معدن، کشاورزی و دامپروری، به سایر بخش‌ها تفوق و برتری یافت.

همچنانکه ذکر شد، این جهت‌گیری با تاسیس وزارت تعاون و ادارات کل تعاون در استان‌ها تداوم بیشتری پیدا نمود. این مهم، زمینه را برای رسیدن به توسعه و خودکفائی نسبی اقتصادی مناطق محروم فراهم و در مشارکت همه جانبه مردم در امور اقتصادی نقش به‌سزایی داشته است. بطور کلی تا پایان سال ۱۳۷۲ تعداد ۳۶۲ شرکت تعاونی در استان کهگیلویه و بویراحمد به شرح جدول شماره (۳) تشکیل گردیده است.

در مجموع ۳۶۲ شرکت تعاونی با بیست و شش هزار و نهصد و چهل و چهار نفر عضو و سرمایه‌ای بالغ بر دو بیست و دو دوازده میلیون و

جدول شماره (۳) - مشخصات تعاونیهای استان تا پایان سال ۱۳۷۲

موضوع فعالیت	صنعت	معدن	کشاورزی و دامپروری	مسکن	عمرانی (مصرف)	توزیمی	خدماتی	صنایع دستی	چند منظوره	اعتبار
تعداد تعاونی	۸۶	۱۹	۶۹	۵۳	۲۳	۷۳	۱۳	۳	۲	۱
تعداد اعضاء	۶۰۲	۱۳۳	۴۸۳	۸۳۱۴	۳۰۱	۱۶۴۷۲	۱۶۰	۱۰۷	۳۵۴	۱۸
میزان سرمایه اولیه (هزار ریال)	۷۰۷۰۰	۱۵۲۵۰	۲۹۴۰۰	۳۵۴۲۰	۲۲۰۰۰	۲۱۸۸۴	۱۲۱۸۰	۱۸۸۰	۲۹۴۰	۱۰۰۰

بر پروژه‌های اکتشافی برای تعیین ذخیره و عیار معادن، بهره‌برداری برخی از معادن، تحت نظارت ان‌ام می‌گیرد. معادن مهم استان بر حسب نوع معادن فلزی و غیرفلزی و پراکندگی آنها به شرح زیر می‌باشد.

- ۱- معادن بکسیت در شهرستان کهگیلویه که نیاز تولید لومینیم و سوزها را تامین می‌کند.
- ۲- معادن ولومیت در شهرستان بویراحمد که نیاز صنایع ریخته‌گری و ذوب فلزات کشور را تامین می‌نماید.
- ۳- معادن مس در شهرستان بویراحمد.
- ۴- ذخایر مسات در شهرستان کهگیلویه.

تولیدی در بخش صنعت تنها از سوی اداره کل صنایع صادر گردیده که میزان سرمایه‌گذاری در این تعاونیها بالغ بر ۴/۸۲۴/۷۴۴ هزار ریال و تعداد شاغلین آنها بالغ بر ۲۲۴ نفر می‌باشد. در مقایسه با بخش خصوصی سهم تعاونیها طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۳ بسیار امیدوارکننده می‌باشد. زیرا طی این سالها ۲۴ مورد پروانه بهره‌برداری با میزان سرمایه‌گذاری ۹/۴۱۸/۹۳۰ هزار ریال و با میزان اشتغالزایی ۴۶۵ نفر جهت بخش خصوصی از سوی اداره کل صنایع صادر گردیده است.

در بخش تعاونیهای صنعتی، ایجاد طرحهایی از قبیل تولید انواع جکهای روغنی و هیدرولیک، تولید سیم افشان، فرش ماشینی، بخاری گازی، انواع رنگهای روغنی و پلاستیک با علامت استاندارد، تولید ترانس جوش تقویت و تابلوهای الکتریکی، طراحی و ساخت ماشین‌آلات، تولید ادوات کشاورزی، تولید انواع فیلتر و... در استان محروم کهگیلویه و بویراحمد فراهم گردیده که عمدتاً فاقد رقیب در بخش خصوصی استان هستند.

بخش معدن:

از نیمه دوم سال ۱۳۶۱، به همت کارشناسان اداره کل معادن و فلزات، مطالعات و بررسی‌هایی برای اکتشاف در زمینه شناسایی ذخایر معدنی استان انجام گرفته است. با وجود مشکلات فراوان در جذب متخصص، علاوه

طرح در زمینه‌های گوناگون در بخش‌های ذیل توسط بانک صادرات استان کهگیلویه و بویراحمد از محل منابع تبصره ۳ به مرحله اجرا گذاشته شده است.

علاوه بر این تعداد ۷۴۳ طرح در زمینه خود اشتغالی - خدمات فنی و روستایی و صنایع روستایی اجراء گردیده است. از مجموع کل طرح‌های فوق، به غیر از طرحهای سال ۱۳۷۲، بقیه اکثر آنها به مراحل تولید و بهره‌برداری رسیده‌اند.

تا سال ۱۳۷۱ از سوی اداره کل صنایع استان ۲۵۷ فقره موافقت اصولی با سرمایه‌گذاری ثابت معادل ۶۸,۱۷۶,۲۸۲ هزار ریال و با اشتغالزایی ۴۸۵۲ نفر صادر گردیده است. همچنین توسط سازمان جهاد سازندگی استان تا سال ۱۳۷۱ تعداد ۱۸۸ فقره موافقت اصولی با سرمایه‌گذاری ثابت معادل ۸,۲۷۳,۹۸۸ هزار ریال و با اشتغالزایی ۱۳۵۲ نفر صادر شده است.

بیشترین موافقت اصولی در بخش کانی غیر فلزی با ۱۵۵ طرح و مواد غذایی و دارویی با ۱۱۸ طرح صادر گردیده و از نظر اشتغالزایی در بخش مواد غذایی و دارویی با ۲۸۳۲ نفر و در بخش کانی غیر فلزی با ۱۴۹۱ نفر، در بخش نساجی و چرم با ۱۱۱۳ نفر بیشترین اشتغالزایی ایجاد می‌گردد. سهم بخش تعاونی در زمینه صنعت ۸۶ واحد تعاونی می‌باشد که ۶۰۲ نفر عضو دارند.

طی سالهای ۱۳۶۸ تا سال ۱۳۷۲ تعداد ۲۰ مورد پروانه بهره‌برداری جهت تعاونیهای

جدول شماره (۲) - مشخصات پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده جهت بخش خصوصی و تعاونی

ردیف	سال	تعداد پروانه بخش خصوصی	تعداد پروانه بخش تعاونی	سرمایه‌گذاری بخش خصوصی	سرمایه‌گذاری بخش تعاونی	شاغلین بخش خصوصی	شاغلین بخش تعاونی
۱	۱۳۶۸	۶	۳	۱۵۷۰۴۷	۲۰۷۸۰۰	۲۴	۲۶
۲	۱۳۶۹	۴	—	۳۰۶۷۹۰	—	۴۴	—
۳	۱۳۷۰	۵	۲	۵۳۱۸۹۲	۴۰۶۹۰	۲۳	۱۴
۴	۱۳۷۱	۶	—	۱۱۰۵۷۶۸	—	۱۳۶	—
۵	۱۳۷۲	۸	۷	۲۷۴۷۷۵۵	۲۶۲۰۲۳۱	۱۱۶	۱۲۳
۶	۱۳۷۳	۵	۸	۴۵۶۹۶۶۰	۱۹۵۶۰۲۳	۱۰۲	۶۱
	جمع کل	۳۴	۲۰	۹۴۱۸۹۳۰	۴۸۲۴۷۴۴	۴۶۵	۲۲۴

(ارقام به هزار ریال)

قطعه بوده است. عملکرد تعاونی در زمینه تامین و تهیه گوشت سفید(مرغ) نیز بسیار قابل توجه می باشد. در استان کهگیلویه و بویراحمد ۹ واحد مرغداری گوشتی در قالب شرکتهای تعاونی با ظرفیت ۱۸۵ هزار قطعه طی هر دوره، فعال هستند و تولیدات خود را به بازار عرضه می کنند. همچنین ۱۷ واحد دیگر مرغداری گوشتی در قالب شرکتهای تعاونی با ظرفیت ۳۶۰ هزار قطعه در هر دوره در سطح استان در حال احداث می باشند که تعداد زیادی از آنان بیش از ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند و عنقریب به بهره برداری خواهند رسید. در راستای فعال نمودن تساعونیهای مرغداری و پرورش اصولی مرغ گوشتی، اتحادیه مرغداران استان تأسیس گردیده که با حمایت اداره کل تعاون استان خدمات قابل توجهی به مرغداران ارائه می دهند.

در زمینه پرورش مرغ تخمگذار تنها یک واحد در استان وجود دارد که در قالب شرکت تعاونی بوده و با ظرفیت ۳۰ هزار قطعه در حال احداث می باشد.

در مقایسه با بخش خصوصی، بخش تعاون در زمینه پرورش مرغ گوشتی بسیار مفید عمل

هر دوره در حال احداث بوده و ۶۹ مورد پروانه تأسیس با ظرفیت ۲۲۸۴۰ راس طی هر دوره در سطح استان صادر گردیده است. در خصوص پرواربندی گوساله، ۸ واحد با ظرفیت ۱۲۲۰ راس فعال و دو واحد با ظرفیت ۲۵۰ راس در حال احداث میباشد و ۱۰ مورد نیز با ظرفیت ۷۶۰ راس پروانه تأسیس صادر گردیده است. در سطح استان یک واحد در زمینه پرورش بز نجدی با ظرفیت ۲۵۰ راس فعالیت دارد.

تعداد واحدهای فعال گاو شیری در سطح استان، مجموعاً هفت واحد با ظرفیت ۲۱۰ راس میباشد که در همین زمینه ۵ مورد پروانه تأسیس با ظرفیت ۱۶۰ راس نیز صادر شده است.

خروج دامهای اضافی از مراتع و پرورش آنها در مجتمع های دامی صنعتی، دارای فواید بسیاری است. از جمله کاهش بار سنگین و چرای بی رویه مراتع که از تخریب قطعی مراتع جلوگیری میکند. همچنین با پرورش اصولی و تغذیه کافی می توان درصد بالائی به گوشت تولیدی استان اضافه نمود.

سهم تعاونیها در زمینه دامداری به روش صنعتی تشکیل ۱۲ واحد تعاونی پرواربندی بره میباشد که با ظرفیت ۷۹۵۰ راس به فعالیت مشغولند. همچنین یک واحد پرواربندی گوساله در قالب تعاونی با ظرفیت ۲۵۰ راس فعال میباشد.

در زمینه پرورش ماهی دو واحد تعاونی در استان وجود دارد که یک واحد بعلت بروز بیماری حباب گازی در میان بچه ماهیها در نتیجه کمبود اکسیژن در آب راکد گردیده است و دیگری با ظرفیت ۳۰ تن در حال احداث میباشد.

یکی از علل عمده عدم استقبال از تشکیل و تأسیس واحدهای دامداری صنعتی کمبود زمین زراعی است که در نتیجه علوفه دامداریها در خود استان قابل تامین نمی باشد.

ب: طیور

برابر آمار سال ۱۳۷۰ طیور بومی استان کهگیلویه و بویراحمد قریب ۱,۵۳۹,۸۸۲

۵- ذخایر سیلیس در شهرستان بویر حمد که در صنایع شیشه سازی و تهیه ظروف کاربرد دارد. ۶- ذخایر گوگرد در شهرستان گچ ماران. ۷- معادن سنگ های تزئینی در کثر نقاط استان.

۸- معادن گچ در بیشتر مناطق استان.

۹- معدن سولستین در شهرستان گچ ماران.

به علاوه می توان از معادن دیگه از جمله شن و ماسه، نمک، خاک رس، سنگ آهک و سنگ نما نام برد که در اکثر نقاط استان پراکنده هستند.

سهم بخش تعاون در تشکیل شرکتهای تعاونی معدنی عبارت است از ۱۹ شرکت تعاونی با ۱۳۳ نفر عضو در این رابطه یکی از تعاونیهای این استان در زمینه استخراج سولستین تحت عنوان شرکت تعاونی خاکه های صنعتی ایران به طور انحصاری به فعالیت مشغول می باشد و مواد خام سولستین را با خارج از کشور صادر می نماید.

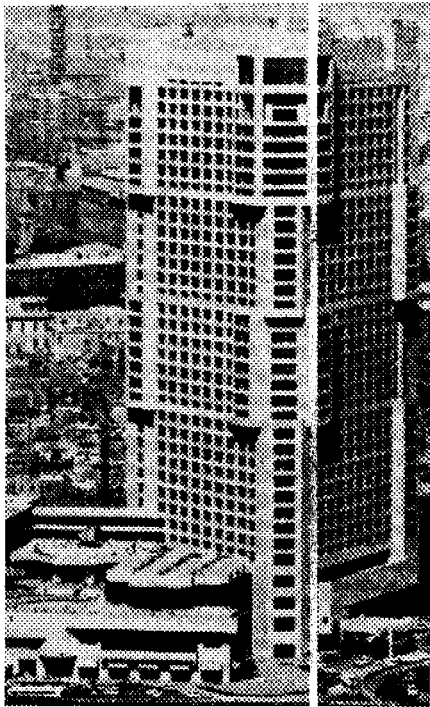
تعاونیهای دام، آبزیان، طیور

الف: دام و آبزیان

با توجه به اینکه بافت جمعیت استان را جوامع روستائی و عشائری تشکیل میدهد مهمترین رکن فعالیت اقتصادی مردم این استان دامپروری و کشاورزی میباشد. بدلیل موقعیت خاص جغرافیائی و کوهستانی بودن پرورش دام در میان عشایر کوچنده و روستائیان این استان از قدیم رواج داشته است.

دامپروری به دو روش سنتی و صنعتی انجام میگردد. دامپروری صنعتی طی دهه اخیر نضج گرفته و دولت نیز به منظور ج و گیری از نابودی مراتع و جنگلها از تاسیس این دامپروریها حمایت جدی بعمل می آورد.

در سال ۷۰ تعداد ۳۹۶۵ راس گوسفند و بره، ۱۲۶۴۱۷۵ راس بز و بزغاله، ۸۱۴۸۲ راس گاو اصیل، ۱۰۰ او دورگ و گاو بومی در استان کهگیلویه و بویراحمد وجود داشته است. در بخش دامداری صنعتی ۶۷ واحد پرواربندی بره با ظرفیت ۲۵۸۰۰ راس در هر دوره به فعالیت اشتغال دارند. همچنین ۹ واحد با ظرفیت ۷۵۰ راس در

در شکستن قیمت‌ها در بازار استان بخصوص شهرستان بویراحمد که عمدتاً واردکننده کالا و مایحتاج عمومی مردم است، نقش تعیین کننده‌ای دارد.

در تعاون‌های مصرف استان عمده کالاهای مورد نیاز اعم از مواد غذایی، مواد بهداشتی، پاک‌کننده و لوازم خانگی و پوشاک با کیفیت مناسب بین ۱۰ تا ۳۰ درصد ارزانتر از بازار آزاد عرضه می‌شود. میانگین ۱۵٪ ارزانی کالا در تعاونی مصرف و نقش آن در صرفه‌جویی در سبد خانواده در سطح کلان اقتصاد رقم چشمگیری می‌باشد. این موضوع طی ماه‌های اخیر باعث ایجاد انگیزه در افراد جهت تشکیل تعاونیهای مصرف گردیده است.

تعاونیهای ملی سالهای جنگ تحمیلی و پس از آن نشان دادند که یکی از سالمترین و مطمئنترین اناناهای توزیع می‌باشند و از آنجا که گروه عظیمی از افراد جامعه را زیر پوشش دارند لازم است بمنظور جلوگیری از گران فروشی، احتکار و مهارتورم، از آنان حمایت بعمل آید. مثلاً تعاونیهای مصرف می‌توانند بعنوان بازوی اجرائی دولت در توزیع کالا، نقش کارساز داشته باشند.

مسکن برای قشر حقوق‌بگیر تشکیل تعاونیهای مسکن می‌باشد. تا قبل از انقلاب اسلامی تنها دو تعاونی مسکن در استان کهگیلویه و بویراحمد تشکیل شده بود، ولی پس از انقلاب تا پایان سال ۱۳۷۲ در بخش مسکن ۵۳ شرکت تعاونی با اعضای بالغ بر ۸۳۱۴ نفر در استان تشکیل و به فعالیت مشغول گردیدند.

از بدو فعالیت تعاونیها پس از انقلاب تا پایان سال ۱۳۷۱ توسط تعاونیهای مسکن تعداد ۲۰۰۶ واحد مسکونی با قریب ۳۰۰ هزار متر مربع زیربنا احداث گردیده است همچنین طی برنامه اول توسعه تا پایان سال ۱۳۷۱ توسط بخش تعاون ۲,۳۳۴,۵۰۰ هزار ریال در بخشهای مختلف مسکن هزینه شده است.

برابر پیش‌بینی اداره کل مسکن و شهرسازی تعداد ۱۹۷۵۰ واحد مسکونی در سطح استان طی برنامه دوم توسعه احداث میگردد که تعداد ۹۷۵۰ واحد توسط بخش خصوصی و ۹۵۰۰ واحد نیز توسط بخش تعاونی احداث خواهد گردید. مشکل عمده در بخش تعاونیهای مسکن عدم اعطای اعتبارات بانکی و کمبود زمین بخصوص در شهرستان بویراحمد می‌باشد. بدون شک مشارکت بانکها سهم تعاونیها را در ساخت و ساز مسکن جامعه افزایش خواهد داد.

تعاونیهای توزیعی:

یکی از جلوه‌های بارز فعالیت‌های بخش تعاون در استان کهگیلویه و بویراحمد تشکیل شرکت‌های تعاونی در زمینه تهیه و توزیع (مصرف) می‌باشد. با توجه به سیاست‌های اقتصادی دولت جمهوری اسلامی ایران مبنی بر تولید و توزیع عادلانه کالا، کاهش و تثبیت قیمت‌ها و حذف واسطه‌های غیر ضروری، تشکیل و گسترش تعاونیهای توزیعی مدنظر افراد جامعه کارمندی و کارگری قرار دارد.

در بخش تعاونیهای توزیعی تا پایان سال ۱۳۷۲ تعداد ۷۳ واحد تعاونی با عضویت بیش از ۱۶۴۷۲ نفر (که نماینده همین تعداد خانوار هستند) تشکیل گردیده است. این مهم

کرده است، زیرا در بخش خصوصی ۲۵ واحد فعال با ظرفیت ۳۹۷ هزار قطعه وجود دارد و ۱۵ واحد نیز با ظرفیت ۱۷۵ هزار قطعه در حال احداث می‌باشد. وجه تمایز تعاونیها و مرغداری‌های خصوصی در ظرفیت آنان است. در تعاونیها، عمدتاً ظرفیت از بیست هزار تا ۵۰ هزار قطعه طی یک دوره می‌باشد ولی در بخش خصوصی عمدتاً با ظرفیت ده هزار قطعه فعالیت دارند.

همچنین تعاونیها به لحاظ ایجاد اشتغال و تأمین مالی تعداد خانوار بیشتری را پوشش میدهند

در مجموع ظرفیت نهائی تولید گوشت سفید (با احتساب مرغداریهای فعال و در دست احداث) در بخش تعاونی معادل ۵۴۵۰۰۰ قطعه (۴۷/۸ درصد) و در بخش خصوصی معادل ۵۷۲۰۰۰ قطعه (۵۲/۲ درصد) طی یک دوره میباشد.

تعاونیهای عمرانی و مسکن

عمران: شرکتهای تعاونی عمرانی که به منظور ایجاد اشتغال و انجام پروژه‌های مختلف عمرانی تأسیس می‌شوند نوعی پیمانکار محسوب می‌شوند که سهامداران و اعضا نیز در آن شرکت اشتغال دارند. ۴۳ شرکت تعاونی عمرانی در زمینه راه و ساختمان و تأسیسات در اجرای پروژه‌های عمرانی استان کهگیلویه و بویراحمد نقش مؤثری را ایفا می‌نمایند مجموع اعضای این تعاونیها ۳۰۱ نفر می‌باشد که سرمایه اولیه آنان بالغ بر بیست و دو میلیون ریال می‌باشد. با توجه به اولویتهایی که در قانون تعاون (ماده ۲۸) و قانون محاسبات عمومی (ماده ۷۹) به شرکتهای تعاونی داده شده است بی‌شک سهم تعاونیهای عمرانی در زمینه اجرای پروژه‌های عمرانی می‌تواند قابل توجه باشد.

مسکن: با توجه به اینکه قیمت مسکن بین ۲۵ تا ۴۰ برابر حقوق سالانه حقوق‌بگیران است. و این موضوع با استاندارد رایج جهانی که ۵ تا ۱۰ برابر حقوق سالانه حقوق‌بگیران می‌باشد مغایرت دارد، یکی از بهترین راه‌های تأمین